

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

การศึกษาครั้งนี้มุ่งที่การประมาณค่าพารามิเตอร์ต่าง ๆ คือ ค่าโน้มเอียงของการบริโภคหน่วยสุดท้าย กับตัวแปรตาม คือ ค่าใช้จ่าย (C_t) และตัวแปรอิสระ คือ รายได้จากค่าแรงและเงินเดือน กำไรสุทธิจากธุรกิจที่เป็นการเกษตรและไม่ใช่การเกษตร (Y_{p_t}) เงินที่ได้รับเป็นการช่วยเหลือ (Y_{t_2}) และรายได้จากทรัพย์สิน รายได้ที่เป็นตัวเงินอื่น ๆ และรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงิน (W_t) โดยใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ในการประมาณค่า คือ วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square:OLS) โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นการเพิ่มตัวแปรอิสระเข้าไปในสมการที่ละตัวในช่วงก่อนวิกฤตเศรษฐกิจปี 2539 และ ช่วงหลังวิกฤตเศรษฐกิจปี 2543 ดังนี้

ความสัมพันธ์ของค่าใช้จ่ายกับรายได้จากค่าแรงและเงินเดือน กำไรสุทธิจากธุรกิจที่เป็นการเกษตรและไม่ใช่การเกษตร

ความสัมพันธ์ของค่าใช้จ่ายกับรายได้จากค่าแรงและเงินเดือน กำไรสุทธิจากธุรกิจที่เป็นการเกษตรและไม่ใช่การเกษตร และเงินที่ได้รับเป็นการช่วยเหลือ

ความสัมพันธ์ของค่าใช้จ่ายกับรายได้จากค่าแรงและเงินเดือน กำไรสุทธิจากธุรกิจที่เป็นการเกษตรและไม่ใช่การเกษตร และ รายได้จากทรัพย์สิน รายได้ที่เป็นตัวเงินอื่นาและไม่เป็นตัวเงิน

ความสัมพันธ์ค่าใช้จ่ายกับรายได้จากค่าแรงและเงินเดือน กำไรสุทธิจากธุรกิจที่เป็นการเกษตรและไม่ใช่การเกษตร เงินที่ได้รับเป็นการช่วยเหลือ และรายได้จากทรัพย์สิน รายได้ที่เป็นตัวเงินอื่น ๆ และไม่เป็นตัวเงิน

และกล่าวได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวแปรตาม และมีตัวแปรอิสระ คือ รายได้จากค่าแรงและเงินเดือน/กำไรสุทธิจากธุรกิจที่เป็นการเกษตรและไม่ใช่การเกษตร เงินที่ได้รับเป็นการช่วยเหลือและรายได้จากทรัพย์สิน รายได้ที่เป็นตัวเงินอื่น ๆ และไม่เป็นตัวเงินของปี 2539 และปี 2543 ของภาคกลางของประเทศไทยนั้น สรุปได้ว่า

ในปี 2539 นั้นสามารถอธิบายได้ว่าเมื่อรายได้จากค่าแรงและเงินเดือน กำไรสุทธิจากธุรกิจที่เป็นการเกษตรและไม่ใช่การเกษตร ($Y_{p_{39}}$) เงินที่ได้รับเป็นการช่วยเหลือ (Y_{t_2}) และรายได้จากทรัพย์สิน รายได้ที่เป็นตัวเงินอื่น ๆ และรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงิน (W_{39}) มีพิษทางการเปลี่ยนแปลงเป็นไปในทางเดียวกันกับค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการบริโภค (C_{39}) และ มีค่าความโน้มเอียงของการบริโภคหน่วย

สุดท้าย อยู่ระหว่าง 0.4451 ถึง 0.6618 และ มีค่าสัมประสิทธิ์ของค่าคงที่ (Intercept) อยู่ระหว่าง 2,831.94 ถึง 4,115.09

สำหรับในปี 2543 นั้นสามารถอธิบายได้ว่าเมื่อรายได้จากค่าแรงและเงินเดือน กำไรสุทธิ จากธุรกิจที่เป็นการเกษตรและไม่ใช่การเกษตร ($Y_{p_{43}}$) เงินที่ได้รับเป็นการซ่วยเหลือ ($Y_{t_{43}}$) และรายได้จากทรัพย์สิน รายได้ที่เป็นตัวเงินอื่น ๆ และรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงิน (W_{43}) มีพิเศษทางการเปลี่ยนแปลงเป็นไปในทางเดียวกันกับค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการบริโภค (C_{43}) และ มีค่าความโน้มเอียงการบริโภคหน่วยสุดท้าย อยู่ระหว่าง 0.2123 ถึง 0.4038 และ มีค่าสัมประสิทธิ์ของค่าคงที่ (Intercept) อยู่ 0 ถึง 6,870.08

สำหรับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R-squared) ค่า F-Statistic ค่า t-ratio ในระดับการมีนัยสำคัญว่าตัวแปรอิสระที่เราคำลังทำการศึกษานั้นมีอิทธิพลต่อการอธิบายตัวแปรตามคือ การบริโภคได้มากน้อยอย่างไร และ นำมายังผลลัพธ์ Heteroscedasticity ว่ามีปัญหาหรือไม่ และสมการความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายกับรายได้จากค่าแรงและเงินเดือน กำไรสุทธิจากธุรกิจที่เป็นการเกษตรและไม่ใช่การเกษตร (Y_{p_j}) และ รายได้จากการพัฒนา รายได้ที่เป็นตัวเงินอื่น ๆ และรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงิน (W_j) ปี 2543 และสมการความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายกับรายได้จากค่าแรงและเงินเดือน กำไรสุทธิจากธุรกิจที่เป็นการเกษตรและไม่ใช่การเกษตร (Y_{p_j}) และ เงินที่ได้รับเป็นการซ่วยเหลือ (Y_{t_j}) ปี 2543 ได้มีการเกิดปัญหา Heteroscedasticity และตัวแปรอิสระในปี 2539 มีนัยสำคัญมากตัว และดีกว่าปี 2543

สำหรับการเปลี่ยนแปลงโดยใช้ตัวแปรทุน (Dummy Variable) ของช่วงก่อนเกิดวิกฤตเศรษฐกิจปี 2539 และช่วงหลังเกิดวิกฤตเศรษฐกิจปี 2543 ในการหาค่าความโน้มเอียงของการบริโภคหน่วยสุดท้าย (Marginal Propensity to Consume: MPC) และ การบริโภคที่ไม่ขึ้นอยู่กับรายได้ (Autonomous Consumption) พบว่ามีค่าความโน้มเอียงการบริโภคหน่วยสุดท้ายของภาคกลางในประเทศไทยทั้งก่อนและหลังปีเกิดวิกฤตเศรษฐกิจมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงอาจกล่าวได้ว่าค่าสัมประสิทธิ์ของค่าคงที่ (Intercept) ค่าความโน้มเอียงการบริโภคหน่วยสุดท้าย และการบริโภคที่ไม่ขึ้นอยู่กับรายได้ของปี 2539 และปี 2543 จึงมีความแตกต่างด้านโครงสร้าง (Structural Change) โดยได้ผลการศึกษาคือ ค่าความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้ายของปี 2539 มีค่าอยู่ระหว่าง 0.1908 ถึง 0.6404 และค่าความโน้มเอียงของการบริโภคหน่วยสุดท้ายของปี 2543 อยู่ระหว่าง 0.2894 ถึง 0.4563 และ มีค่าสัมประสิทธิ์ของค่าคงที่ (Intercept) ของปี 2539 อยู่ระหว่าง 1,933.31 ถึง 4,390.71 และปี 2543 มีค่าสัมประสิทธิ์ของค่าคงที่ (Intercept) อยู่ระหว่าง 1,180.24 ถึง 6,494.32

5.2 ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะในการศึกษา

- 1) ใน การศึกษาครั้งนี้ได้ใช้ข้อมูลที่มีการเก็บรวบรวมแบบรายจังหวัด คือ ไม่มีการเก็บข้อมูลเป็นรายอำเภอหรือครัวเรือน ทำให้จำนวนข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ไม่มากพอ ซึ่งอาจส่งผลให้การประมาณค่าพารามิเตอร์ (Parameter) จากแบบจำลองไม่แม่นยำ และสมบูรณ์เพียงพอ
- 2) จำนวนข้อมูลที่นำมาศึกษานั้นมีจำนวนน้อยเกินไป และมีการศึกษาที่ใช้ข้อมูลเป็นรายจังหวัดแค่ 2 ปี ในปีก่อนและหลังเกิดวิกฤต โดยถ้ามีการศึกษาโดยการเพิ่มจำนวนปีที่มาทำการศึกษาหรือจำนวนตัวแปรที่มีผลต่อการบริโภคให้มากหรือคลอบคลุมพอ ผลการศึกษาจะมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น
- 3) ควรจะมีการศึกษาโดยใช้ข้อมูลเป็นรายครัวเรือนในแต่ละจังหวัด เพื่อนำทำการศึกษา และใช้วิธีการศึกษาที่ให้ผลการศึกษาที่น่าเชื่อถือกว่าวิธีกำลังสองน้อยที่สุด(Ordinary Least Square:OLS) เช่น วิธีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสมการที่ดูจะเหมือนไม่มีความสัมพันธ์กัน (Seemingly Unrelated Regression Estimate:SURE)